

College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel

DATUM	14-7-2020	NUMMER PS	PS2020BEM12
DOMEIN	BDV	COMMISSIE	Alle
STELLER	Wesley de Does	DOORKIESNUMMER	0622852868
DOCUMENTNUMMER	8211955B	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Titel : Zomernota 2020

Inhoudsopgave

Besluit pag.7

Toelichting pag.9

Bijlage(n): Zomernota 2020

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Bijgaand treft u de zomernota 2020 aan. In het coalitieakkoord "Nieuwe energie voor Utrecht" is vastgelegd om met ingang van 2020 de Voorjaarsnota- en Najaarsrapportage samen te voegen tot één Zomernota. Het doel hiervan is uw Staten een betere mogelijkheid te bieden om (bij) te sturen en een efficiëncyslag te realiseren. De Zomernota is gebaseerd op de stand van zaken tot en met 31 mei 2020 en geeft een beeld van de bijstellingen in het beleid zoals deze is opgenomen in de Programmabegroting 2020.

De voortgang van de beleidsdoelen wordt weergegeven middels het kleurenpalet van groen (voortgang conform planning), oranje (bijsturing gewenst) en rood (bijsturing noodzakelijk). In totaal zijn er 29 groene en 16 oranje beleidsdoelen gerapporteerd. Het uitgangspunt is om bij de beleidsdoelen met een groen bolletje in principe geen toelichting te geven met betrekking tot de voortgang, tenzij er relevante punten te melden zijn. Hiervoor is gekozen omdat in veel gevallen geen beleidsinhoudelijke bijstellingen te melden zijn.

Voorgeschiedenis

Programmabegroting 2020, vastgesteld door uw Staten op 30 oktober 2019.

Essentie / samenvatting

Beleidsmatig beeld zomernota

Ondanks de bijzondere tijd waarin wij leven, is in de afgelopen periode door ons hard gewerkt om voortgang te maken op de beleidsdoelen zoals deze in de programmabegroting 2020 zijn gesteld. Voor het grootste deel van de beleidsdoelen geldt dat wij op schema liggen. Er zijn inhoudelijk mooie resultaten behaald, zoals onder andere de gebiedsontwikkeling van Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg, waarbij inmiddels 700 hectare natuur is toegevoegd aan het gebied. Ook op het gebied van energietransitie worden er mooie stappen gemaakt richting energiebesparing en duurzame energie. De door corona gedwongen nieuwe manier van werken kan een structurele verandering betekenen voor de inrichting van het Provinciehuis en is daarmee een kans voor een versnelling in de verduurzaming van de bedrijfsvoering. De procedure certificering label C voor het Provinciehuis is gestart. De opties voor verduurzaming van het vastgoed worden in het 2e halfjaar uitgewerkt.

Organisatie breed wordt flink ingezet op de diverse verbetertrajecten en worden de resultaten langzaam zichtbaar.

Onze omgeving vraagt een organisatie die snel en flexibel inspeelt op het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en opgaven. In 2020 zijn daar verdere stappen in gezet; in lijn met "Utrecht opgavegericht, eigenaarschap en verantwoordelijkheid". Wij richten ons op een flexibele, vitale organisatie waar de maatschappelijke opgaven leidend zijn.

Uiteraard kent de Provincie ook de negatieve gevolgen van corona in het eerste deel van het jaar. Deze ontwikkeling heeft invloed op verschillende beleidsprogramma's en direct op het behalen van enkele beleidsdoelen. Zo heeft corona invloed gehad op het OV. Het doel "reizigersgroei" is hierdoor bijgesteld. Voor de komende concessiejaren zullen nieuwe realistische vervoerprognoses (inclusief businesscase) moeten worden opgesteld. De uitvoering van het OV gebeurt vanaf medio maart conform de richtlijnen van het RIVM. Vanaf 1 juni wordt er binnen die richtlijnen een (vrijwel) normale dienstregeling gereden. Landelijk zijn daarover financiële afspraken gemaakt. Daarmee is de situatie voor 2020 redelijk stabiel, al zal er op detail niveau, op basis van de actuele vervoervraag, steeds bijgeschakeld moeten worden. Het vervoerplanproces voor de dienstregeling 2021 is on hold gezet. Provincie en vervoerders zullen in korte tijd scenario's voor 2021 en verder opstellen en doorrekenen. Door de landelijke steunmaatregelen voor 2020, die het Rijk heeft toegezegd en nu nader uitgewerkt worden, zullen de financiële consequenties van corona voor de exploitatiebijdrage van het OV en regiotaxi naar verwachting dit jaar zeer beperkt zijn. Voor de jaren daarna zijn (nog) geen landelijke afspraken gemaakt, maar de verwachting is dat er ook in 2021 nog steeds sprake is van minder reizigers(inkomsten) waardoor de financiën onder druk komen te staan.

Daarnaast heeft corona grote invloed op de cultuur- en erfgoedsector. Met de uitvoering van de nota "Voor nu & altijd" geven we invulling aan de ondersteuning van de sector. De geplande versterking van de samenwerking met gemeenten in het kader van het cultureel stedelijk regio-profiel wordt versneld door met Rijk, fondsen, en sector samen te werken in de aanpak van de crisis. Ook de toerisme-sector wordt hard geraakt door corona. Er wordt samengewerkt met de marketingorganisaties om de sector te helpen. Spreiding blijft ook daarbij uitgangspunt. Door de coronacrisis is de start van de Vuelta in Utrecht geannuleerd. De crisis werkt verder ook door in de realisatie van natuur, omdat het enkele maanden niet mogelijk was keukentafelgesprekken te hebben over de aankoop van gronden.

De stikstofproblematiek is in 2020 een belangrijk onderwerp waarmee de Provincie te maken heeft. De doelstelling van 10.000 nieuwe woningen per jaar is hiermee onzeker. De stikstofproblematiek vergt extra inzet van menskracht en middelen.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld. Het Rijk en de koepels van gemeenten, provincies en waterschappen hebben overeenstemming bereikt over een nieuwe datum voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Met de datum van 1 januari 2022 willen zij extra tijd en ruimte bieden voor een goede invoering van de wet. Het doel dat de provincie Utrecht nastreeft, een 'omgevingswetproof provincie', blijft uiteraard overeind staan.

Financieel beeld zomernota

Op basis van de prognose in de nu voorliggende Zomernota verwachten we per eind 2020 uit te komen op een voordelig begrotingssaldo van € 12,3 mln. In de Programmabegroting 2020 werd nog uitgegaan van een voordelig begrotingssaldo van € 6,6 mln.

De toename van dit positieve saldo met € 5,7 mln. kent verschillende oorzaken bij diverse programma's.

Zo is er een eenmalige vrijval van € 2,7 mln. aan kapitaallasten OV door een vertraging bij het project Uithoflijn. Voor de restauratie van de Dom valt een bedrag van € 2 mln. vrij, omdat uiteindelijk de gehele last al in 2019 in de jaarrekening is verwerkt. De 'Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit 2020-2023 Provincie Utrecht' is

halverwege 2020 vastgesteld. Hierdoor is onze verwachting dat niet het gehele budget dit jaar kan worden besteed, waardoor we voorstellen om een bedrag van € 1 mln. te laten vrijvallen naar de algemene middelen. Naast bovengenoemde posten verwachten we € 2,8 miljoen hogere baten uit de Motorrijtuigenbelasting op basis van de Meicirculaire. Daarnaast is in deze Zomernota het jaarlijkse rendement (disagio) op het garantieproduct van € 0,8 mln. meegenomen. In de jaarrekening 2018 is de beginbalans voor deze obligatie gecorrigeerd, waardoor de bate niet in de begroting was voorzien. De uiteindelijke compensatie voor lonen en prijzen viel een kleine € 8 ton lager uit dat eerder ingeschat. De overige (relatief kleinere) meevallers vertegenwoordigen een afgerond bedrag van € 1,5 mln en worden toegelicht in onderstaande tabel en bij de verschillende beleidsprogramma's. Deze voordelen tellen samen op tot € 11,6 mln.

In deze Zomernota worden ook enkele ontwikkelingen gerapporteerd die juist leiden tot extra uitgaven. Dit betreft bijvoorbeeld het corona noodfonds voor Cultuur van in totaal € 4 mln. in 2020, waarvan wij voorstellen om € 3,25 mln. ten laste te brengen van de algemene middelen. Daarnaast verwachten we een €1,2 miljoen lagere Algemene Uitkering vanuit het provinciefonds op basis van de Meicirculaire 2020 die we eind mei jl. ontvingen. De regiodeal Vitale wijken versnelt. Dit betekent niet vier keer € 1 miljoen tot 2023, maar twee keer € 2 miljoen tot eind 2021. Dit kasritme verschil geeft een nadeel van € 1 miljoen.

De overige hogere lasten vertegenwoordigen afgerond een bedrag van € 4 ton. De extra lasten tellen samen op tot € 5,9 miljoen.

Gesaldeerd met de lagere lasten en extra baten van € 11,6 miljoen (die hierboven werden toegelicht) resulteert een verhoging van het positieve saldo met € 5,7 mln.

In onderstaande tabel presenteren wij een totaaloverzicht van de effecten van de door ons voorgestelde begrotingswijzigingen in deze Zomernota op het begrotingssaldo, die per saldo optellen tot een positieve bijstelling van het resultaat van € 5,7 mln.

Programma	Samenvattend beeld Begrotingssaldo Omschrijving	Lasten
Ruimtelijke ontwikkeling	Vrijval IFL 2020 tbv kwaliteitsgids 2021	100
Ruimtelijke ontwikkeling	Vrijval IGP 2020	100
Ruimtelijke ontwikkeling	Vrijval Ringpark 2020	100
Ruimtelijke ontwikkeling	Vitale wijken 2020 uit vrijval 2022	-1.000
Bodem, water en milieu	Bijstelling budget Milieu	300
Bodem, water en milieu	Subsidie aan VIC	-60
Economie	Vrijval deel budget transitie recr schappen	200
Bereikbaarheid (excl. Openbaar Vervoer)	Vrijval budget knooppunten	1.000
Bereikbaarheid Openbaar Vervoer	Vrijval kap.lasten OV	2.688
Cultuur en erfgoed	Vrijval budget renovatie Dom 2020 naar saldireserve	2.000
Cultuur en erfgoed	Verschuiving CEP 2020 naaar 2021-2022	250
Cultuur en erfgoed	Steenfonds corona	-3.250
Bestuur en middelen	Bijstelling budget Organisatie-ontwikkeling	300
Bestuur en middelen	Bijstelling budget UtrechtLab	60
Bestuur en middelen	Bijstelling budget Europese zaken	50
Bestuur en middelen	Flexibele werkplekondersteuning statenleden	-35
Bestuur en middelen	Vergoeding statenleden	-120
Algemene middelen	Hogere baten Motorrijtuigenbelasting mei circ. 2020	2.774
Algemene middelen	Vrijval restant stelpost loon-prijzontwikkeling	788
Algemene middelen	Dividendverlaging Vitens	-200
Algemene middelen	Lagere uitkering prov.fonds mei circ. 2020	-1.177
Algemene middelen	Hogere baten Treasury	800
TOTAAL		5.679

Naast de in de tabel genoemde bijstellingen worden in deze Zomernota ook diverse bijstellingen aan u ter besluitvorming voorgelegd die per saldo geen financieel effect hebben op het verwachte resultaat van 2020. Dit zijn

bijvoorbeeld kasritmebijstellingen die via de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves lopen of technische bijstellingen van zowel het lasten- als batensaldo. Een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota.

De arbeidskostenrapportage is nog niet meegenomen in deze zomernota 2020. Omdat de invulling van de vacatures achterblijft bij onze voorgenomen planning, verwachten wij nu wel een eenmalige meevaller op het budget voor salarissen. Anderzijds huren we daardoor nu tijdelijk meer mensen in, wat kan leiden tot een tekort op de post inhuur. Wij stellen voor de verschuiving tussen deze twee personeelsposten en een eventueel voor- of nadeel bij de Slotwijziging in december 2020 te verwerken.

Vijfheerenlanden

In de Begroting 2020 is € 8,2 mln. begroot voor de kosten als gevolg van opname van de gemeente Vijfheerenlanden in de provincie Utrecht. In de begroting is dit nog niet vertaald naar de beleidsprogramma's, omdat de concept overeenkomst "Financiële afwikkeling provinciale rechten en verplichtingen bij herindeling Vijfheerenlanden" nog niet definitief is. In deze Zomernota stellen wij voor de bedragen toe te kennen aan de beleidsprogramma's, waar de kosten m.b.t. Vijfheerenlanden ook gemaakt worden, conform paragraaf 3.1 van de Zomernota. Bij de slotwijziging worden de definitieve budgetten verwerkt ten aanzien van Vijfheerenlanden.

Integriteit

De afgelopen periode zijn wij door de organisatie geïnformeerd over een tweetal gevallen waarbij de organisatie heeft geconstateerd dat er onregelmatigheden hebben plaatsgevonden. In één geval betrof het een interne integriteitsmelding (bij grondzaken) over een mogelijke schijn van belangenverstrengeling. Er is in het tweede kwartaal een onderzoek ingesteld. Het onderzoek heeft er toe geleid dat er een passende maatregel is genomen door een inhuurcontract te ontbinden. Het onderzoek heeft aangetoond dat de provincie Utrecht of een derde partij niet is benadeeld. In het andere geval betrof het een subsidieaanvraag waarbij de aanvrager mogelijk valsheid in geschrifte heeft gepleegd. In beide gevallen betrof het incidenten en zijn passende maatregelen getroffen. Ook is de accountant geïnformeerd.

Accountantscontrole 2018/2019

De accountantscontrole 2018/2019 is onlangs afgerond. Naar verwachting zullen de kosten hoger uitvallen dan initieel begroot. Bij de slotwijziging zal het exacte bedrag duidelijk zijn, daarom is er bewust voor gekozen om deze niet mee te nemen in de Zomernota. Voorgesteld wordt om deze lasten bij de slotwijziging te onttrekken uit de stelpost 'onvoorzien'.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

De zomernota geeft een tussentijds overzicht van het lopende begrotingsjaar. Op basis van de gerealiseerde cijfers per 31 mei 2020 wordt een prognose van het jaarrekeningresultaat gegeven. Tevens worden twee toezeggingen afgedaan. In bijlage 5 treft u een overzicht aan van de investeringsprojecten die lopen. Hiermee doren we de toezegging gedaan in de FAC van 27 november 2019 af dat GS een voorstel komt m.b.t. de monitoring van niet-complexe, risicovolle projecten. Wij horen graag of dit voor u een goede vorm is. Daarmee vervalt de noodzaak van een tweede toezegging, dat GS komt met een Memo Redelijk complexe projecten aangezien met deze zomernota reeds een vorm wordt gekozen.

Wettelijke grondslag

Financiële verordening provincie Utrecht 2018 (PS2018AC03), artikel 7

Financiële consequenties

Het begrotingssaldo 2020 komt na de bijstellingen in de zomernota € 5,7 mln. positiever uit dan waar in de Programmabegroting 2020 op was gerekend. Deze prognose is een boekhoudkundige inschatting van het resultaat op basis van het moment van analyse, peildatum 31 mei 2020. De ervaring leert dat het werkelijke jaarrekeningresultaat hier doorgaans van afwijkt. Begroten blijft altijd een inschatting; bij de jaarrekening wordt pas duidelijk of die inschatting juist is geweest.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

- Corona heeft zowel financiële als beleidsinhoudelijke impact op de provincie, echter is op dit moment nog niet duidelijk hoe groot deze impact zal zijn. Dit zal in de komende periode meer duidelijk worden.

Voorstel incidenteel budget voor economie

In de eerste helft van 2020 is een aantal activiteiten binnen het programma economie door de ontstane situatie met Corona en de lockdown versneld als flankerend economisch beleid. U bent hierover middels de vier Taskforce brieven geïnformeerd. U kunt denken aan de voucherregeling voor MKB bedrijven die advies nodig hebben, en de voucherregeling voor omscholing van mensen die hun baan kwijttraken naar de techniek sector. Deze intensivering en versnelling van beleid is uit het bestaand economiebudget gefinancierd. Er is daardoor geen budget meer beschikbaar voor extra versnelling of intensivering in de tweede helft van dit jaar.

Uit onze contacten met wethouders economie uit gemeenten horen wij de zorgen over leegstand in winkelgebieden. Dit dorpshart, stadshart of hart van de wijk, met een belangrijke sociale functie, kampte al met de gevolgen van online winkelen, maar door het teruglopende consumentenvertrouwen en de effecten van de lockdown lijkt dit proces van leegstand te versnellen. Dit vraagt van gemeenten om samen met vastgoedeigenaren en retailers na te denken over de toekomst van winkelgebieden. En eventueel in te zetten op concentratie van winkels, verscherpen van het profiel van het winkelgebied en de transformatie van winkels naar panden met een andere bestemming. De provincie kan hier een helpende hand bieden, in projectondersteuning en qua kennis. Naast de pilot met de voucher regelingen voor de technieksector, kunnen we ook stappen zetten in ons arbeidsmarktbeleid voor andere tekortsectoren zoals de zorg, het onderwijs en de ICT. Daar waar mogelijk mensen hun baan kwijttraken door faillissementen door Corona, of schoolverlaters niet direct een baan kunnen vinden door terughoudendheid bij de werkgevers, kunnen scholingstrajecten naar de beroepen waar nog wel tekorten zijn helpen. Het gaat om incidentele middelen om voorgenomen beleid te versnellen. Deels nog in de tweede helft van dit jaar en mogelijk ook deels in 2021. Vandaar dat bij deze zomernota wordt voorgesteld het Economie budget te verhogen met € 0,75 miljoen en bij de begroting 2021 ook mogelijk een eenmalig bedrag voor intensivering van het arbeidsmarktbeleid en de ondersteuning van retailers en gemeenten bij de transitie van hun winkelgebieden. Die eventuele plannen voor 2021 treft u bij de begroting.

Omdat dit een nieuw voorstel is en dit nog niet eerder is besproken met uw staten, is de eenmalige budgetverhoging nog niet verwerkt in de cijfers, maar stellen wij het u wel voor middels de voorliggende besluittekst. Indien uw staten dit voorgestelde besluit zou nemen, stellen wij voor het bij de Slotwijziging in december te verwerken.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Dit punt is niet van toepassing.

Effecten op duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van ons beleid. In onze integrale beleidsontwikkeling (ons primaire proces) is het afwegingcriterium duurzaamheid conform het Provinciale Staten besluit van april 2013 geïntegreerd.

Gevraagd:

Voorgesteld wordt de Zomernota 2020 vast te stellen inclusief de daarin opgenomen begrotingswijzigingen

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit van 30 september tot vaststelling van de zomernota 2020

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 30 september 2020;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 juli 2020, domein Bedrijfsvoering, 81F913C0

Gelezen de zomernota 2020;

Besluiten:

1. In te stemmen met:
 - a. Het toevoegen van een bedrag van € 578.000 aan de reserve weerstandsvermogen ten behoeve van de Garantstelling Energietransitie;
 - b. Het toevoegen van een bedrag van € 2.500.000 aan de reserve weerstandsvermogen ten behoeve van de Risico afdekking ROM;
 - c. Het onttrekken van een bedrag van € 1.400.000 aan de reserve weerstandsvermogen ter dekking van de proceskosten en werkbudget aanpak stikstofdossier;
 - d. Het beschikbaar stellen van € 3.250.000 ten behoeve van het 'Noodfonds Corona' voor het programma 'Cultuur en Erfgoed';
 - e. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Ruimtelijke Ontwikkeling', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - f. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Landelijk gebied', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - g. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Bodem, water en milieu', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - h. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Economie', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - i. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Energietransitie', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - j. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Bereikbaarheid (excl. OV)', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - k. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Bereikbaarheid OV', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - l. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Cultuur en erfgoed', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - m. De begrotingswijzigingen voor het programma 'Bestuur en middelen', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - n. De begrotingswijzigingen voor het overzicht 'Bedrijfsvoering (Overhead)', zoals opgenomen in bijlage 7 van de Zomernota;
 - o. De door GS voorgestelde kasritme bijstellingen, passend binnen de reeds door uw Staten toegekende kredieten, op de investeringen van Mobiliteit en Bedrijfsvoering opgenomen in bijlage 1 van de Zomernota;
 - p. De door GS voorgestelde wijzigingen ten aanzien van de begrotingssubsidies, zoals opgenomen in bijlage 2 van de Zomernota;

2. Vast te stellen dat bij de slotwijziging de extra kosten voor de accountantscontrole over 2018 en 2019 worden verwerkt, op basis van de dan beschikbare informatie;
3. Vast te stellen dat bij de slotwijziging de definitieve budgetten worden verwerkt ten aanzien van Vijfheerenlanden.
4. In te stemmen met het beschikbaar stellen van incidenteel € 750.000 ten behoeve van Corona flankerend economisch beleid voor het programma Economie in 2020;
5. College opdracht te geven bij de begroting 2021 een voorstel te doen voor een eenmalig budget ten behoeve van Corona flankerend economisch beleid voor het programma Economie in 2021;
6. De zomernota 2020 vast te stellen en de daaruit voortvloeiende wijzigingen van de Programmabegroting 2020 door te voeren.
7. College opdracht te geven om de waarde en effectiviteit van de zomernota als P&C document en de peildatum van 31 mei te evalueren en deze evaluatie voor te leggen aan en bespreken met PS en de uitkomsten van deze evaluatie te betrekken bij de planning van de P&C cyclus voor 2021 en verder.

w.g.
Voorzitter,

Griffier,

1. Wettelijke grondslag

Financiële verordening Provincie Utrecht 2018 (PS2018AC03), artikel 7

2. Beoogd effect

Niet van toepassing.

3. Effecten op duurzaamheid

Niet van toepassing.

4. Argumenten

Niet van toepassing.

5. Kanttekeningen

Niet van toepassing.

6. Financiën

Na besluitvorming in Provinciale Staten op 30 september 2020 worden de voorgestelde begrotingswijzingen in de Programmabegroting 2020 verwerkt.

7. Realisatie

Niet van toepassing

8. Juridisch

Niet van toepassing

9. Europa

Niet van toepassing

10. Communicatie

Er zal niet actief gecommuniceerd worden over de Zomernota, want niet alleen vallen de Zomernota 2020 en de jaarverslagen & jaarrekening 2018 en 2019 publicitair gezien in dezelfde periode, ook biedt de Zomernota weinig referentie omdat de nota rapporteert over de a-typische coronacrisis en voor het eerst gepubliceerd wordt. De 1^{ste} Zomernota 2020 zal intern worden gecommuniceerd middels een bericht op Atrium.

11. Bijlagen

Zomernota 2020

Artikelsgewijze toelichting

Niet van toepassing.